Documentada la porta d'accés al conjunt arqueològic de Coll del Moro a Gandesa

La vuitena campanya d'excavació arqueològica al jaciment de **Coll del Moro (Gandesa)**, que va tenir lloc del 21 de juny al 9 de juliol, en el marc del projecte de recerca UB-GRACPE i ICAC «Formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica al curs inferior de l'Ebre (s. IX-I aC)», ha permès completar la **delimitació del jaciment per la banda nord-oest**, on ha estat possible resseguir un tram de muralla en uns 30 metres, incorporant la torre ja coneguda en el sistema defensiu. Es creu que la muralla estava reforçada possiblement per un fossat, per on passa l'actual carretera N-420B.

Ha estat possible resseguir un tram de muralla en uns 30 metres.

El projecte dirigit per Rafel Jornet (UB – Món Iber ROCS), Maria Carme Belarte (ICREA-ICAC), Jordi Morer (Món Iber ROCS), David Asensio (UB – UAB – Món Iber ROCS) i Joan Sanmartí (UB) ha documentat també, la **porta d'accés de l'assentament fortificat**, que va ser construïda en època ibèrica i reutilitzada en la fase iberoromana de l'assentament. Protegida per la torre, la porta té una amplada d'uns 3 m, i dóna a un passadís en forma d'embut, estrenyent-se cap a l'interior.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Vista de la muralla, al jaciment de Coll del Moro (Gandesa). Foto: UB-ICAC.

En el període iberoromà es va modificar la porta, reduint-ne l'amplada.

Els murs que delimiten aquest passadís tenen una alçada conservada d'uns 4 m. S'accedeix a la porta des de l'exterior a través d'una rampa construïda amb pedra, descoberta en un tram de 12 m de longitud, que salva un desnivell del terreny d'uns 2 m; tot plegat dóna monumentalitat al conjunt. En el període iberoromà es va modificar la porta, reduint-ne l'amplada. Aquest descobriment permet conèixer millor el caràcter del jaciment en el moment de la conquesta, probablement un **castellum o plaça fortificada**, similar a la

d'altres jaciments coneguts a Catalunya en el mateix moment.

Pel que fa als materials arqueològics recuperats en aquesta campanya, entre les troballes més destacades figura **una inscripció ibèrica sobre una tenalla de ceràmica**, a la zona de l'entrada. Segons estudi preliminar de l'epigrafista Joan Ferrer i Jané (Universitat de Barcelona), correspon a un antropònim.

Entre les troballes més destacades figura una inscripció ibèrica sobre una tenalla de ceràmica, a la zona de l'entrada, i que correspondria a un antropònim. Foto: UB-ICAC.

L'equip d'investigació de la Universitat de Barcelona i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica finançat pel **Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya**, l'**Agència Catalana del Patrimoni Cultural** i l'**Ajuntament de Gandesa**, duu a terme treballs d'excavació al jaciment des del 2014, i hi ha fet tant prospecció geofísica com pedestre, a la zona d'hàbitat i a les zones baixes que s'estenen a sud i a est del territori de Coll del Moro.

Informació relacionada:

Jornet, R.; Belarte, M. C.; Sanmartí, J.; Asensio, D.; Morer, J.; Noguera, J. (2020): "El Coll del Moro (Gandesa, Tarragona) y su contexto territorial: formación y desarrollo de un asentamiento urbano protohistórico", *Trabajos de Prehistoria* 77 (1), 199-215.

Tribuna d'Arqueologia 2018-2019, vídeo de la conferència "Intervencions al jaciment Ibèric de Coll del Moro de Gandesa (Terra Alta) entre 2014 i 2018" (abril de 2019).

Jornet, R.; Belarte, M. C.; Sanmartí i Grego, J.; Asensio, D.; Morer de Llorens, J. (2016): "Noves excavacions al nucli fortificat del Coll del Moro de Gandesa (2014-2015)", *Actes de les I Jornades d'Arqueologia de les Terres de l'Ebre* (Tortosa, del 6 al 7 de maig de 2016), p. 345-358.